

Jak poczuć radość z gry na skrzypcach
Skrzypcowa rodzinka
Uczmy się i rozwijajmy razem skrzypcowe umiejętności

Poczuć radość z gry na skrzypcach to znaczy cieszyć się z drobnych postępów, zamiast oczekiwać, że od razu osiągniemy wielki sukces. Gdy uda nam się wydobyć nawet tylko jeden dźwięk, ale tak jak tego chcemy, tak jak tego oczekujemy to już jest ogromny sukces. Nie musimy od razu grać całego utworu czy nawet fragmentu utworu świetnie. Czasem wystarczy tylko jeden dźwięk, ale zagrany tak jak tego oczekujemy, tak, że czujemy prawdziwą radość z tego jak ten dźwięk brzmi i nam wychodzi. Już wtedy poczyniliśmy wielkie postępy. Możemy poczuć zachwyt z tej jednej nuty, a potem zainspirować się tym co już nam wyszło i próbować zagrać inne dźwięki w podobny sposób. Musimy mieć cierpliwość, ponieważ gra na skrzypcach to bardzo powolny proces, który wymaga, abyśmy mieli spokój podczas ćwiczenia. Gra na skrzypcach nagradza mikropostępy, a nie od razu wielkie osiągnięcia. Przykład: Możemy na początek spróbować grać tylko jeden dźwięk lub (jeśli już umiemy) więcej dźwięków i zacząć eksperymentować tzn. np. zwiększać nacisk smyczka podczas grania po strunach lub zmieniać przyspieszenie podczas przesuwania smyczka po strunach. Obserwować i zobaczyć co się zmienia, jak brzmi ten dźwięk. Czy to nam się podoba? Np. Ćwiczenia na pustych strunach, dźwięk „h” na strunie A, ćwiczenia z książki ABC A. Cofalika – ćwierćnuty grane na pustych strunach z techniką przygotowawczą, gama.

Ważne jest, abyśmy próbowali analizować poszczególne elementy gry i żebyśmy byli ciekawi co się stanie. Nie bali się eksperymentować, nawet jak coś nie zabrzmi tak jak trzeba, to możemy zawsze spróbować zagrać inaczej, lepiej. Możemy też wziąć na początek taki utwór, który nam się podoba, który nas inspiruje. Nie musi to być utwór klasyczny. Może to być utwór np. z muzyki filmowej – „Piraci z karaibów”, „Harry Potter” „Aladyn”. (Zapytać ucznia, który dowolny utwór mu się podoba) .

Podczas ćwiczenia tego utworu spróbujmy podejść z zaciekawieniem do naszej gry. Zachwyćmy się pięknem brzmienia, zobaczymy jakie elementy składają się na to, że ten dźwięk tak pięknie brzmi. Może jest to precyzyjna intonacja, może odpowiednia artykulacja, czyli nacisk smyczka, tzw. odpowiednie zaczepienie smyczka na strunach, a może też jeśli już uczeń potrafi dobrze dobrana i zbalansowana vibracja. Wszystko to składa się na to, że dany dźwięk zostanie zagrany w taki sposób jak do tego dążymy. Można spróbować improwizować tzn. grać inaczej jak jest zapisane w nutach. Np. zmieniając rytm. Ważne abyśmy wiedzieli co robimy podczas gry, co zmieniamy podczas naszej improwizacji. Obserwowali czy to brzmi tak jak tego chcemy.

Starajmy się zmienić podejście w ćwiczeniu, aby czuć radość z gry na skrzypcach . Ćwiczmy mądrze. Wystarczy poćwiczyć krócej dany fragment utworu, a za to efektywnie, niż bardzo długo, ale bez oczekiwanych rezultatów. Mniej, a za to lepiej. Zamiast dwóch godzin to poćwiczymy 20 min, ale z mądrym podejściem i efektywną pracą. Z takim nastawieniem o wiele łatwiej jest osiągnąć zamierzony cel. W ćwiczeniu gry na skrzypcach ważne jest również dodanie elementu zabawy. Np. ćwiczenie na trzymanie smyczka tzw. „Małpka”, czyli przesuwanie palców na smyczku w górę i w dół w samej prawej ręce. Innym ćwiczeniem jest np. gra patrząc w lustro i obserwując swoją grę. Zabawą również może być obserwowanie poszczególnych nut utworu i zagranie ich z odpowiednią intencją lub charakterem np. Radośnie lub spokojnie. Można też zagrać inspirując się danym stylem np. w stylu klasycznym lub imitując, naśladując danego wykonawcę. (Styl barokowy – J.S. Bach – Aria, Menuet, Styl klasyczny – W.A. Mozart – Menuet)

Możemy razem uczyć się gry na skrzypcach. Spróbujmy grać na początek na samych pustych strunach, ale analizując jak przesuwamy smyczek po strunach (przyspieszenie smyczka, nacisk), co się zmieniło w brzmieniu dźwięku. Zadawajmy sobie nawzajem pytania, co zrobiłem lub co zmieniłem podczas wydobywania dźwięku w skrzypcach. Potem możemy nauczyć się gamy, następnie prostego utworu lub melodii. Gama jest bardzo ważnym elementem gry na skrzypcach. Ćwicząc gamę uczymy się intonacji, ładnego wydobywania dźwięku oraz muzykalności. Kształtujemy wrażliwość muzyczną, ponieważ gama to już nie jest pojedynczy dźwięk, lecz zbiór dźwięków, który ma już w sobie pewien charakter, pewną całość. Następnie opanowując grę gamy możemy uczyć się prostych melodii, następnie utworów, a potem jeszcze większych form muzycznych. Elementy gamy jednak i ćwiczenie pojedynczych dźwięków będą towarzyszyć nam cały czas, ponieważ utwory lub melodie są oparte na dźwiękach i gamach tylko ukształtowane w innej kolejności. Nie po kolei, lecz tak, żeby stworzyć konkretną melodię lub frazę. Ważne, żebyśmy natomiast mieli świadomość tej podstawy jaką jest gama lub pojedynczy dźwięk, ponieważ od tego wszystko się zaczyna. Oprócz gamy ćwiczymy również pasaże i dwudźwięki.

Czasami warto zagrać coś tylko dla samej radości grania, czyli bez krytycznego podejścia lecz dla poczucia swobody w swojej grze. Może to zaowocować dodatkowymi wnioskami i odkryciem czegoś czego wcześniej nie zauważyliśmy podczas skupiania się tylko grając z krytycznym podejściem. Np. „Kurki trzy” – gramy zapominając o tym co było powiedziane w uwagach, gramy tak jak czujemy. Polecenie uczniowi, żeby zagrał ten utwór jak on go czuje. Następnie próbujemy zobaczyć czy nie zauważyliśmy czegoś nowego w naszej grze.

Również nauka gry na pamięć daje łatwiejsze pole do odkrycia nowych elementów gry, jak i również tych które już znamy, czyli rytm, intonacja, dynamika, artykulacja, dźwięk. Możemy dostrzec np. nastrój lub charakter. Grajmy z pamięci powtarzając grę po zagranii przez nauczyciela. Uczymy się nie tylko samej melodii bądź frazy, uczymy się również charakteru, ponieważ nauczyciel zagrał to w swój określony sposób, a uczeń zagra trochę inaczej nawet jeśli melodia bądź fraza jest taka sama. Zagra to w innym charakterze lub z innym natężeniem dźwięku. Nauka gry na pamięć daje nam więc wielkie możliwości w obserwowaniu i słuchaniu naszej gry.

Gra zespołowa jest bardzo ważnym elementem ćwiczenia. Słuchamy nie tylko siebie, ale też innych wykonawców, inspirując się ich sposobem gry. Gra zespołowa da nam również radość w dzieleniu się muzyką i komunikacją z innymi, uczeniu się relacji z innymi ludźmi. Daje też nowe doświadczenia i horyzonty w radości z odbierania muzyki z innymi ludźmi. Np. L. Mozart – Pobudka.

Starajmy się grać wyobrażając sobie, że nie gramy tylko dla siebie, ale dla określonej publiczności. Do bliskich osób np. rodziny, ale też do innej publiczności np. kolegów, koleżanek, znajomych, czy całkowicie obcych osób. Ten sposób ćwiczenia jest również bardzo ważnym elementem, ponieważ muzyka wtedy otrzymuje inny sens. Inaczej będą odbierać muzykę koledzy, a inaczej obcy ludzie, inna również staje się gra ucznia. To również doda radość i satysfakcję z gry, ponieważ muzyka staje się wtedy wszechstronna i różnorodna. Inaczej gramy za każdym razem co daje nam wielką wolność i radość.

Podsumowując starajmy się znaleźć radość z naszej gry. Uda nam się to zrealizować wtedy gdy podejmiemy z zaciekawieniem do naszej gry oraz będziemy ćwiczyć mądrze. Wszystko co wyżej opisałem jest wskazówką do tego jak ten cel osiągnąć.